

To other days of the year, [i.e.,] other than Rosh HaShana and the Yom Kippur of a *yovel* [jubilee] year. But on these two days, both those who know how to pray and those who do not know, can fulfill their obligation through the prayer leader. This is because on those days, the prayers include lengthy blessings, and most of the people who know them cannot concentrate their minds on them

as well as the prayer leader can. Therefore, if someone who knows how to pray wants to rely on the prayer of the leader to fulfill his obligation on these days, he may do so.

בְּשָׂאֵר יָמוֹת הַשָּׁנָה חוּץ מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁל שְׁנַת הַיּוֹבֵל אֲבָל בְּשָׁנֵי יָמִים אֵלוֹ שְׁלִיחַ צְבוּר מוֹצִיא אֶת הַיּוֹדֵעַ בְּשֵׁם שְׁמוּצִיא מִי שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ מִפְּנֵי שֶׁהֵם בְּרִכּוֹת אַרְוֹכוֹת וְאִין רֹב הַיּוֹדְעִים אוֹתָן יְכוּלִין לְכוּיִן דַּעְתָּן בְּשְׁלִיחַ צְבוּר. לְפִיכָךְ אִם רָצָה הַיּוֹדֵעַ לְסַמּוֹךְ בְּשָׁנֵי יָמִים אֵלוֹ עַל תְּפִלַּת שְׁלִיחַ צְבוּר לְהוֹצִיאָו יְדֵי חוּבָתוֹ הֲרִשּׁוֹת בְּיָדוֹ:

BEHALOTKHA FOR THURSDAY NIGHT

בהעלתך ליל ששי

צירוף יהוה

א וּמִלֵּיל י"י עִם מֹשֶׁה בְּמִדְבָּרָא דְסִינַי בְּשִׁתָּא תְּנִיתָא לְמַפְקֵהוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם בְּיַרְחָא קַדְמָאָה לְמִימְרָ: ב וַיַּעֲבֹדוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יַת פֶּסַחָא בְּזִמְנִיָּה: ג בְּאַרְבַּעַת עֶשְׂרָא יוֹמָא

שְׁלִישִׁי ט א וַיְדַבֵּר יְדוּהָ אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבָּר־סִינַי בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּת לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לְאֹמֶר: ב וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַפֶּסַח בְּמוֹעֵדוֹ: ג בְּאַרְבַּעַת

9 (1) The Lord spoke to Moshe in the Sinai Desert, in the second year of their exodus from the land of Egypt, in the first month, saying: (2) The Children of Israel shall make the Passover sacrifice in its appointed time. (3) On the

RASHI

רש"י

9 (1) **In the first month** — *The portion at the beginning of the Book [of Numbers] was not stated until Iyar (see Rashi 1:1). You learn from here that there is no chronological sequence in the Torah. But why did the Book not begin with this [chapter]? Because it is a disgrace to Israel that all the forty years that the Children of Israel were in the desert, they brought only this one Passover sacrifice (Sifri Beha'alotecha 1:18). [Although they were not obligated to bring another Passover sacrifice until they entered the Land, still the very fact that they were in the desert, is a disgrace; had they not sinned with the spies, they would not have been in the desert (see Rashi, Exodus 12:25)].* (2) **In its appointed time** — *Even [if it falls] on Shabbat; "in its appointed time"*

(א) בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן. פְּרָשָׁה שְׁבַרְאֵשׁ הַסֵּפֶר לֹא נֶאֱמְרָה עַד אֵיר, לְמִדַּת, (פֶּסַחִים פ"ק ספרי) שְׂאִין סֵדֶר מְקֻדָּם וּמֵאַחֵר בַּתּוֹרָה. וְלָמָּה לֹא פָתַח בְּזוֹ? מִפְּנֵי שֶׁהוּא גְנוּתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁכָל אַרְבַּעִים שָׁנָה שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר, לֹא הִקְרִיבוּ אֶלָּא פֶסַח זֶה בְּלִבָּד: (ב) בְּמוֹעֵדוֹ. (שם) אִף בְּשַׁבָּת, בְּמוֹעֵדוֹ — אִף

בִּירְחָא הַדִּין בֵּין שְׁמֵיָא
תַּעֲבֹדוֹן יִתִּיה בְּזִמְנִיה כְּכֹל
גְּזֵרְתִּיה וּכְכֹל דְּחִזִּי לִיה
תַּעֲבֹדוֹן יִתִּיה: ד וּמְלִיל מִשָּׁה
עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַעַבְד
פְּסָחָא: ה וְעַבְדוּ יִת פְּסָחָא
בְּנִיִּסָן בְּאַרְבַּעַת עֶשְׂרָא יוֹמָא
לִירְחָא בֵּין שְׁמֵיָא בְּמַדְבָּרָא
דְּסִינַי כְּכֹל דִּי פְקִיד יְיָ יִת
מִשָּׁה כִּן עֲבָדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

עֶשְׂר־יּוֹם בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה בֵּין הָעֲרֵבִים תַּעֲשׂוּ
אֹתוֹ בְּמַעַדּוֹ כְּכֹל־חֻקֹּתָיו וּכְכֹל־מִשְׁפָּטָיו
תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ: ד וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח: ה וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח
בְּרֵאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַת עֶשְׂרֵי יוֹם לַחֹדֶשׁ
בֵּין הָעֲרֵבִים בְּמַדְבַּר סִינַי כְּכֹל אֲשֶׁר
צִוָּה יְדוָה אֶת־מֹשֶׁה כִּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

fourteenth day of this month in the afternoon, you shall make it, in its appointed time; according to all its decrees and all its ordinances you shall make it. (4) And Moshe spoke to the Children of Israel that they should make the Passover sacrifice. (5) So they made the Passover sacrifice in the first month, on the fourteenth day of the month in the afternoon in the Sinai Desert; according to all that the Lord had commanded Moshe, so did the Children of Israel do.

RASHI

[also implies,] even [if the majority of the people were] in a state of ritual defilement. (Sifri Behalotkha 1:14, 15) (3) **According to all its decrees** — These are the commandments relating to the body [of the sacrifice, i.e.,] an unblemished male lamb during its first year (Pesachim 95a). **And all its ordinances** — These are the commandments that relate to its body from elsewhere, such as the seven days for [eating] matzot and the commandment to dispose

chametz. (Another version: Commandments that relate to its body [are] an unblemished male lamb in its first year; those which relate to its body from elsewhere [are, that it must be] roasted over fire, its head with its legs and its innards. And [a third category of commandments] those which have no relation to its body [such as eating] matzot and disposing chametz. (Rashi on Pesachim 95a) (4) **And Moshe spoke** — What does this teach us? Has Scripture not already said, “And Moshe told ... of the Lord's appointed [holy days].” (Leviticus 23:44)? However, when Moshe heard the passage of the Festivals at Sinai, he told it to them, and he then exhorted them again when the actual time came to perform them.

(Sifri Behalotkha 1:17)

רש"י

בְּטַמְאָה: (ג) כְּכֹל־חֻקֹּתָיו. אֵלּוּ מִצְוֹת שְׁבִגּוּפוֹ: שָׁה, תַּמִּים, זָכָר, בֶּן שָׁנָה: וּכְכֹל־מִשְׁפָּטָיו. אֵלּוּ מִצְוֹת שְׁעַל גּוּפוֹ מִמְקוֹם אַחֵר, כַּגוֹן שְׁבַעַת יָמִים לְמִצְחָה וּלְבַעוֹר חֲמִץ. (סְפָרִים אַחֲרִים: מִצְוֹת שְׁבִגּוּפוֹ: שָׁה, תַּמִּים, זָכָר, בֶּן שָׁנָה. שְׁעַל גּוּפוֹ: צֶלֶי־אֵשׁ, רֵאשׁוֹ עַל כְּרַעְיוֹ, וְעַל קֶרְבוֹ; שְׁחוּץ לְגוּפוֹ: מִצְחָה וּבַעוֹר חֲמִץ): (ד) וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְגו'. (סְפָרִי) מַה תִּלְמוּד לּוֹמַר? וְהֲלֹא כִּבְר נֶאֱמַר (ויקרא כג): וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי ה' אֶלָּא, כִּשְׁשִׁמְע פְּרִשֶׁת מוֹעֲדִים מִסִּינַי אָמַר לָהֶם וַחֲזוֹר וְהוֹזִירֶם בְּשַׁעַת מַעֲשָׂה:

ו וְהָיוּ גִבְרִיָּא דִּי הָווּ מְסֻבִּין לְטַמֵּי נַפְשָׁא דְאַנְשָׂא וְלֹא יִכְיִלוּ לְמַעַבְד פְּסַחָא בְּיוֹמָא הַהוּא וְקָרְבוּ קָדָם מִשֶׁה וְקָדָם אַהֲרֹן בְּיוֹמָא הַהוּא: ז וְאָמְרוּ גִבְרִיָּא הָאֲנֹנִי לִיָּה אֲנַחְנָא מְסֻבִּין לְטַמֵּי נַפְשָׁא דְאַנְשָׂא לְמָא נְתַמְנַע בְּדִיל דְלֹא לְקָרְבָּא יְתֵי קָרְבְּנָא דִּי בְּזַמְנֵיהּ בְּגוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ח וְאָמַר לְהוֹן מִשֶׁה אֹרִיכוּ עַד דְאַשְׁמַע מַה דְאַתְּפַקֵּד קָדָם יי עַל דִּילְכוֹן:

ו וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא־יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת־הַפֶּסַח בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לְפָנָי מִשֶׁה וּלְפָנָי אַהֲרֹן בַּיּוֹם הַהוּא: ז וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים הַהֵמָּה אֵלֵינוּ אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם לְמַה נִּגְרַע לְבַלְתִּי הַקָּרִיב אֶת־קָרְבַּן יְדוּהָ בַּמַּעֲדוֹ בַּתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ח וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים מִשֶׁה עֲמְדוּ וְאַשְׁמְעָה מֵה־יְצִיָּה יְדוּהָ לָכֶם: פ

(6) There were men who were defiled [because of contact] with a dead person, and therefore they could not make the Passover sacrifice on that day. So they approached Moshe and Aharon on that day. (7) And those men said to him; We are defiled [because of contact] with a dead person; [but] why should we be excluded so as not to bring the offering of the Lord in its appointed time, with all the Children of Israel? (8) Moshe said to them; Wait, and I will hear what

RASHI

רש"י

(6) **Approached Moshe and Aharon** — *While they were both sitting in the study hall, they came and asked them. It is [however] impossible that they approached them one after the other [in this order], for if Moshe did not know, how should Aharon know [and what purpose would there be in asking him after Moshe]?* (Sifri Behalotkha 1:20)

(7) **Why should we be excluded** — *He [Moshe] said to them, "Sacrifices cannot be offered in a state of defilement." They answered, "Let pure priests sprinkle the blood on our behalf, and let pure people eat the flesh." He [then] said to them, "Wait, and I will hear ..." like a student who is confident of hearing from the mouth of his teacher. Fortunate is one born of a woman who is so confident, that whenever he wished, he could speak with the Divine Presence. This portion [i.e., the laws concerning those who are defiled] should really have been said through Moshe, like the rest of the Torah, but these people merited that it be said through them, for merit is brought about through those who are*

(ו) לְפָנָי מִשֶׁה וּלְפָנָי אַהֲרֹן. (ספרי) כְּשֶׁשְׁנֵיהֶם יוֹשְׁבֵין בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ בָּאוּ וּשְׂאֵלוֹם; וְלֹא יִתְכַן לוֹמַר זֶה אַחַר זֶה, שְׂאֵם מִשֶׁה לֹא הָיָה יוֹדֵעַ, אַהֲרֹן מִנֵּין לוֹ? (ז) לְמַה נִּגְרַע. (שם) אָמַר לָהֶם: אֵין קֹדְשִׁים קָרְבִים בְּטֻמְאַה. אָמְרוּ לוֹ: יִזְרַק הַדָּם עָלֵינוּ בְּכַהֲנִים טְהוֹרִים, וַיֹּאכַל הַבָּשָׂר לְטְהוֹרִים. אָמַר לָהֶם: עֲמְדוּ וְאַשְׁמְעָה, כְּתַלְמִיד הַמִּבְטָח לְשֹׁמֵעַ מִפִּי רַבּוֹ. אֲשֶׁרִי יְלוּד אִשָּׁה שְׂפָף מִבְטָח, שְׂכַל זְמַן שֶׁהָיָה רוֹצֵה הָיָה מְדַבֵּר עִם הַשְׂכִּינָה. וְרֵאוּיָה הֵיטָה פְּרָשָׁה זוֹ לְהֹאמֵר עַל יְדֵי מִשֶׁה כִּשְׂאֵר כָּל הַתּוֹרָה כְּלָהּ, אֲלֹא שֶׁזָּכוּ אֵלוֹ שֶׁתֹּאמַר עַל יְדִיהֶן, שֶׁמְגַלְגֵּלִין

ט ומליל יי עם משה למימר:
 י מלל עם בני ישראל למימר
 גבר גבר ארי יהי מסאב לטמי
 נפשא דאנשא או בארחה
 רחיקא לכון או לדריכון
 ועבד פסחא קדם יי:
 יא בירחה תנינא בארבעת
 עשרא יומא בין שמישיא
 יעבדון יתיה על פטיר ומררין
 ייכלניה: יב לא ישארו מניה
 עד צפרא וגרמא לא יתברון
 ביה ככל גזרת פסחא יעבדון
 יתיה: יג וגברא דהוא דכי
 ובארחה לא הוה ויתמנע
 למעבד פסחא וישתצי אנשא
 ההוא מעמיה ארי קרבנא דיי
 לא קריב בזמניה חוביה יקבל

ט וַיְדַבֵּר יְדוֹה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: י דַּבֵּר אֶל-
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי-יְהִי
 טָמֵא וּלְנֶפֶשׁ אוּ בְדֶרֶךְ רַחֲקָה לָכֶם אוּ
 לְדַרְתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶסַח לַיְדוֹה: יא בַחֲדָשׁ
 הַשְּׁנִי בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעֲרָבִים
 יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל-מִצּוֹת וּמִרְרִים יֹאכְלֵהוּ:
 יב לֹא-יִשְׁאַירוּ מִמֶּנּוּ עַד-בֶּקֶר וְעֵצִים לֹא
 יִשְׁבְּרוּ-בוּ כְּכֹל-חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ:
 יג וְהָאִישׁ אֲשֶׁר-הוּא טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ לֹא-הָיָה
 וַחֲדָל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וּנְכַרְתֶּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא
 מֵעַמִּיהָ כִּי וּקְרַבֵּן יְדוֹה לֹא הִקְרִיב בְּמַעֲדוֹ

the Lord instructs concerning you. (9) And the Lord spoke to Moshe, saying: (10) Speak to the Children of Israel saying, Any man who becomes defiled [from contact] with the dead, or is on a distant road, whether among you or in future generations, he shall make a Passover sacrifice for the Lord. (11) In the second month, on the fourteenth day, in the afternoon, they shall make it; with matzot and bitter herbs it should be eaten. (12) They shall not leave over anything from it until the next morning, nor shall they break any of its bones. They shall make it in accordance with all the decrees connected with the Passover sacrifice. (13) But the man who was ritually pure and was not on a journey, yet refrained from making the Passover sacrifice, his soul shall be cut off from his people, because he did not bring the offering of the Lord in its appointed time; that

RASHI

meritorious (Sifri Behalotkha 1:22). (10) **Or is on a distant road** — *There is a dot over the letter “ה” of the word רחוקה, to teach us that it is not really necessary to be far away, but even if he was merely outside the threshold of the Temple Courtyard throughout the time allowed for the slaughtering [of the Passover sacrifice] (Pesachim 93, Sifri Behalotkha 1:24). On the second Passover, one may keep both leavened and unleavened food in the house, and there is no Festival day. And there is no prohibition of chametz except while he eats the sacrifice (Pesachim. 95a).*

רש"י
 זכות על-ידי זכאי: (י) או בדרך רחוקה. נקוד עליו
 לומר לא שרחוקה ודאי, אלא שהיה חוץ לאסקפת
 העזרה כל זמן שהיטה. פסח שני — מצה וחמץ עמו
 בבית ואין שם יום טוב, ואין אסור חמץ, אלא עמו
 באכילתו:

גִּבְרָא הָהוּא: יד וְאִרִי יִתְגַּיֵּר
עִמְכֹּן גִּיּוֹרָא וְיַעֲבֹד פְּסַחָא
קָדָם יי כְּגֹזְרֵת פְּסַחָא וְכִדְחֻזִי
לִיה פֻּן יַעֲבֹד קִימָא חַד יְהִי
לְכוּן וְלִגִּיּוֹרָא וְלִיצִיבָא
דְּאַרְעָא: טו וּבִיּוֹמָא דְאַתְקָם
יֵת מְשַׁכְּנָא חֲפָא עֲנָנָא יֵת
מְשַׁכְּנָא לְמְשַׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא
וּבְרִמְשָׂא הוּהּ עַל מְשַׁכְּנָא כְּחֻזִי
אַשְׁתָּא עַד צַפְרָא: טז פֻּן הוּהּ
תְּדִירָא עֲנָנָא חֲפִי לִיה וְחֻזִי
אַשְׁתָּא בְּלִילְיָא: יז וְלִפּוּם
אַסְתְּלִקוּת עֲנָנָא מְעֻלּוּי

חֲטָאוּ יִשְׂאָ הָאִישׁ הַהוּא: יד וְכִי־יִגְוֹר
אִתְּכֶם גֵּר וַעֲשֵׂה פֶסַח לַיְדוּהַ כְּחֻקַּת הַפֶּסַח
וּכְמִשְׁפָּטוֹ פֻּן יַעֲשֵׂה חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם
וְלִגֵּר וְלֵאזְרַח הָאָרֶץ: טו רַבִּיעִי טו וּבְיֹום הַקִּיָּם
אֶת־הַמִּשְׁכָּן כִּסֶּה הָעֲנַן אֶת־הַמִּשְׁכָּן לְאַהֲלֵ
הָעֵדוּת וּבַעֲרֹב יִהְיֶה עַל־הַמִּשְׁכָּן כְּמִרְאֵה־
אֵשׁ עַד־בֶּקֶר: טז פֻּן יִהְיֶה תָמִיד הָעֲנַן
יְכַסֵּנוּ וּמִרְאֵה־אֵשׁ לַיְלָה: יז וּלְפִי הָעֲלֹת

person shall bear his sin. (14) If a convert dwells with you, and he makes a Passover sacrifice to the Lord, according to the decrees of the Passover sacrifice and its ordinances he shall make it. One decree shall apply to you, to the convert and to the native of the Land. (15) And on the day the Sanctuary was erected, the cloud covered the Sanctuary, which was a tent for the Testimony, and in the evening, there was over the Sanctuary an appearance of fire, [which remained] until morning. (16) So it was always, the cloud covered it and there was an appearance of fire at night. (17) And whenever the cloud was lifted from over

RASHI

רש"י

(14) **If a convert dwells with you,** [ועשה פסח [לה] — *I might think that "ועשה" means that one who converts should immediately make a Passover sacrifice [upon his conversion]. Therefore, Scripture states:*

"One decree [shall apply to you, to the convert and to the native of the Land]."

Rather, this is its meaning: If a convert dwells with you, and the time comes to make a Passover sacrifice with his friends,

"according to the decrees of the Passover sacrifice and its ordinances he shall make it." (Sifri Behalotkha 1:30) (15) **The Sanctuary, which was a tent for the Testimony —** *The Sanctuary which was made to be a tent for the Tablets of the Testimony. There was over the Sanctuary —*

[Although the word יהיה is written in the future tense it is to be understood in the continuous sense.] In the sense of הוה, continuously being over the Sanctuary. Such is the [meaning of all future tense] expressions in the entire passage. (17) העלות הענן —

As it is translated [by Onkelos, namely]: אסתלקות, [which denotes] departure. Similarly, ונעלה הענן "the cloud departed." (verse 21) It would have been incorrect

(יד) (וכי-יגור אתכם גר ועשה פסח. (בפסחים צג. ספרי) יכול, כל המתגייר יעשה פסח מיד? תלמוד לומר "חקה אחת וגו'", אלא כך משמעו: וכי-יגור אתכם גר ובא עת לעשות פסח עם חבריו, כחקה וכמשפט יעשה: (טו) המשכן לאהל העדת. המשכן העשוי להיות אהל ללוחות העדות. יהיה על-המשכן, כמו "הוה על המשכן", וכן כל לשון הפרשה: (יז) העלות הענן. בתרגומו: "אסתלקות", וכן "ונעלה הענן", ולא יתכן לכתב

משכנא ובתר כן נטלין בני ישראל ובאתרא דשרי תמן עננא תמן שרון בני ישראל: יח על מימרא דיי נטלין בני ישראל ועל מימרא דיי שרון כל יומי די שרי עננא על משכנא שרון: יט ובאורכות עננא על משכנא יומין סגיאין ויטרוון בני ישראל ית מטרת מימרא דיי ולא נטלין: כ ואית די הוה עננא יומי דמגני על

הָעֲנַן מֵעַל הָאֹהֶל וְאַחֲרֵי כֵן יִסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבַמִּקּוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן־שָׁם הָעֲנַן שָׁם יִחַנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל: יח עַל־פִּי יְדוּהָ יִסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־פִּי יְדוּהָ יִחַנוּ כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן הָעֲנַן עַל־הַמִּשְׁכָּן יִחַנוּ: יט וּבַהָאָרֶץ הָעֲנַן עַל־הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־מִשְׁמַרְתּוֹ יְדוּהָ וְלֹא יִסְעוּ: כ וַיֵּשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה הָעֲנַן יָמִים מְסֻפָּר עַל־

the Tent, then afterwards, the Children of Israel would travel, and in the place where the cloud settled, there the Children of Israel would encamp. (18) According to the word of the Lord, the Children of Israel travelled, and according to the word of the Lord, they encamped. All the days that the cloud hovered above the Sanctuary, they encamped. (19) When the cloud lingered over the Sanctuary for many days, the Children of Israel kept the charge of the Lord and did not travel. (20) At times, the cloud remained for several days above the

RASHI

רש"י

to write [here], ולפי עלות הענן [and in verse 21] ועלה הענן, for that would not be an expression denoting "departure" but, rather, sprouting forth or ascending, as in, "Behold a cloud, small as a man's palm, rising (עולה) from the sea." (I Kings. 18:44) (18) According to the word of the Lord ... travelled — We learned in the [Beraita] Melecheth HaMishkan (chapter 13): When the Israelites were about to travel, the cloud would fold up and extend itself over the tribe of Yehudah like a beam. They blew a long blast, a series of short blasts, and another long blast, but the cloud did not move until Moshe declared, "Rise up, O Lord," (10:35) and then the division of the camp of Yehudah would travel. This [appears] in the Sifri (84) And according to the word of the Lord, they encamped — When the Israelites were about to encamp, the pillar of cloud would rise upward and extend itself over the tribe of Yehudah like some sort of shelter. It would not depart until Moshe declared, "Return O Lord, to the myriads of Israel's thousands." (10:36) This is what is meant by, "According to the Lord's word through Moshe." (verse 23) (20) ויש — [Literally "and there is" Here ויש] means "and

ולפי עלות הענן" ו"עלה הענן", שאין זה לשון סלוק אלא צמוח ועליה, כמו (מלכים א, יח): "הנה-עב קטנה ככף-איש עלה מיים": (יח) על-פי ה' יסעו. שנינו במלאכת המשכן: בין שהיו ישראל נוסעים, היה עמוד הענן מתקפל ונמשך על גבי בני יהודה כמין קורה; תקעו והריעו ותקעו, ולא היה מזהלף עד שמשא אומר: "קומה ה'" ונסע דגל מחנה יהודה זו בספרי: ועל-פי ה' יחנו, בין שהיו ישראל חונים, עמוד הענן מתמר ועולה ונמשך על גבי בני יהודה כמין סכה, ולא היה נפרש עד שמשא אומר: "שובה ה' רבבות אלפי ישראל", הוי אומר: "על-פי ה' ובד-משא": (כ) ויש. כלומר: ופעמים. ימים

משכנא על מימרא דיי שרון ועל מימרא דיי נטלין: כא ואית די הוה עננא מרמשא עד צפרא ומסתלק עננא בצפרא ונטלין או ימם וליילי ומסתלק עננא ונטלין: כב או תרין יומין או ירחא או עדן בעדן באורכות עננא על משכנא למשרי עלוהי שרון בני ישראל ולא נטלין ובאסתלקותיה נטלין: כג על מימרא דיי שרון ועל מימרא דיי נטלין ית מטרת מימרא דיי נטרין על מימרא דיי בידא דמשה: א ומליל יי עם משה למימר: ב עביד לך תרתין חצוצרון דכסף נגיד

הַמִּשְׁכָּן עַל־פִּי יְדוּהַ יִחַנוּ וְעַל־פִּי יְדוּהַ יִסְעוּ: כא וַיֵּשׁ אֲשֶׁר יְהִיֶה הָעֲנַן מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר וְנִעְלָה הָעֲנַן בְּבֹקֶר וְנִסְעוּ אוֹ יוֹמִם וְלַיְלָה וְנִעְלָה הָעֲנַן וְנִסְעוּ: כב או־ יָמִים או־חֹדֶשׁ או־יָמִים בְּהָאָרֶץ הָעֲנַן עַל־הַמִּשְׁכָּן לִשְׁכֹּן עִלָּיו יִחַנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסְעוּ וּבְהִעָלְתוֹ יִסְעוּ: כג עַל־פִּי יְדוּהַ יִחַנוּ וְעַל־פִּי יְדוּהַ יִסְעוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי יְדוּהַ שְׁמָרוּ עַל־פִּי יְדוּהַ בְּיַד־מֹשֶׁה: פ י א וַיְדַבֵּר יְדוּהַ אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ב עֲשֵׂה לָךְ שְׁתֵּי חֲצוֹצְרוֹת כֹּסֶף מְקֻשָּׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם

Sanctuary; according to the word of the Lord they travelled and according to the word of the Lord they encamped. (21) At times the cloud remained from evening until morning, and when the cloud departed in the morning, they travelled. Or, the cloud remained for a day and a night, and when the cloud departed, they travelled. (22) Whether it was for two days, a month or a year, that the cloud lingered to hover over the Sanctuary, the Children of Israel would encamp and not travel, and when it departed, they travelled. (23) According to the word of the Lord they would encamp, and according to the word of the Lord they would travel; they kept the charge of the Lord according to the Lord's word through Moshe. **10** (1) And the Lord spoke to Moshe saying: (2) Make for yourself two silver trumpets; hammered shall you

RASHI

רש"י

sometimes." **ימים מספר** — Literally days of number, but here it means] a few days. (22) **או ימים** — [Here ימים means] a year, as in "Its [period of possible] redemption will be a year of days." (Leviticus 25:29) **10** (2) **Make yourself** — They should blow before you like [that which is done before] a king, as it says [regarding Moshe], "And he was king in Yeshurun." (Deuteronomy 33:5) [Rashi there however, explains "king" as King of the Universe.] **Make for yourself** — From your own

מספר. ימים מעטים: (כב) או-ימים. שנה, כמו (ויקרא כה) "ימים תהיה גאלתו": (ב) עשה לך. שיהיו תוקעין לפניך במלך, ויהי בישרון מלך. עשה לך. משלך: עשה לך — אתה עושה ומשתמש

yourself — They should blow before you like [that which is done before] a king, as it says [regarding Moshe], "And he was king in Yeshurun." (Deuteronomy 33:5) [Rashi there however, explains "king" as King of the Universe.] **Make for yourself** — From your own

תַּעֲבֹד יְתְהוֹן וַיְהוּן לְךָ לְעֲרֵעָא
 כְּנִשְׁתָּא וּלְאַשְׁלָא יִתְ מִשְׁרִיתָא:
 ג וַיִּתְקַעוּן בְּהוּן וַיִּזְדַּמְנוּן לְוִתְךָ
 כֹּל כְּנִשְׁתָּא לְתַרְע מִשְׁכַּן
 זְמַנָּא:

וְהִיוּ לְךָ לְמִקְרָא הָעֵדָה וּלְמִסַּע אֶת־
 הַמַּחֲנוֹת: ג וְתִקְעוּ בָהֶן וְנוֹעְדוּ אֵלַיְךָ כָּל־
 הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

make them; they shall be for you to summon the Congregation and to announce the departure of the camps. (3) And when they blow on them, the entire Congregation shall assemble to you, at the entrance to the Tent of Appointment.

RASHI

רש"י

funds. Make yourself — You make them and use them, but no one else may do so. To summon the Congregation — When you wish to speak with the members of the Sanhedrin court and the rest of the people, and you [wish to] call them to gather before you, you shall call them with the trumpets. And to announce the departure of the camps — At the time of the departure of the camps, blow on them as a signal. Thus it

בְּהֵם וְלֹא אֲחֵר. לְמִקְרָא הָעֵדָה. בְּשִׁתְרֵצָה לְדַבֵּר עִם הַסַּנְהֶדְרִין וּשְׂאֵר הָעָם וְתִקְרָאֵם לְאַסֵּף אֵלַיְךָ, תִּקְרָאֵם עַל יְדֵי חֲצוּצְרוֹת. וּלְמִסַּע אֶת־הַמַּחֲנוֹת. בְּשַׁעַת סְלוּק מִסַּעוֹת תִּתְקַעוּ בְּהֵם לְסִימָן; נִמְצְאוּת אֹתָהּ אוֹמְרִי: עַל־פִּי שְׁלֹשָׁה הָיוּ נוֹסְעִים: עַל־פִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְעַל־פִּי מִשָּׁה וְעַל־פִּי חֲצוּצְרוֹת. מִקְשָׁה, מִהַעֲשֵׂת תַּעֲשֶׂה בְּהַקְשַׁת הַקְּרָנִס: (ג) וְתִקְעוּ בָהֶן. בְּשִׁתְיָהוּן, וְהוּא סִימָן לְמִקְרָא הָעֵדָה, שְׁנֹאֲמַר: "וְנוֹעְדוּ אֵלַיְךָ כָּל־הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:"

follows that they traveled by the command of three — at God's bidding, by the word of Moshe and by the call of the trumpets. **Hammered** — From a single block [of silver] you should make it by banging it with a mallet. (3) **And when they blow on them** — With both of them; this is a signal for the Congregation to assemble, as it says; "the entire Congregation shall assemble to you, at the entrance to the Tent of Appointment."

BEHALOTKHA FOR FRIDAY

בהעלותך ליום ששי

ד וְאִם בְּחֶדָא יִתְקַעוּן וַיִּזְדַּמְנוּן
 לְוִתְךָ רַבְרַבִּיָּא רִישֵׁי אֶלְפִיָּא
 דְיִשְׂרָאֵל:

ד וְאִם־בְּאַחַת יִתְקַעוּ וְנוֹעְדוּ אֵלַיְךָ
 הַנְּשִׂאִים רָאשֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל:

(4) If they blow one of them, the leaders, the heads of the thousands of Israel,

RASHI

רש"י

(4) **If they blow one of them** — This is a signal to summon the leaders [to assemble], as it says; "the leaders ... shall convene to you." Their assembly point was also at the entrance to the Tent of Appointment. This is derived

(ד) וְאִם־בְּאַחַת יִתְקַעוּ. הוּא סִימָן לְמִקְרָא הַנְּשִׂאִים, שְׁנֹאֲמַר: "וְנוֹעְדוּ אֵלַיְךָ הַנְּשִׂאִים" וְאִף הֵן